

(สำเนา)

ที่ ๑๔๔๓๖/๒๔๔๓

กระทรวงมหาดไทย

๓ กันยายน ๒๔๔๓

เรื่อง การจับจองและการออกหนังสือสำคัญแสดงกรรมสิทธิ์ ในที่ดินหลวงห้าม และ
ที่สาธารณประโยชน์

เรียน ผู้ว่าราชการภาค ทุกภาค ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

ด้วยปรากฏว่า ได้มีการอนุญาตให้จับจองและออกหนังสือสำคัญแสดงกรรมสิทธิ์
ในที่ดิน ซึ่งมีโฉนดแผนที่ โฉนดตราจอง และตราจองที่ตราว่า "ได้ทำประโยชน์แล้ว" ไปใน
ที่ดินที่ไม่อยู่ในลักษณะที่ควรจะอนุญาตให้จับจอง หรือออกหนังสือสำคัญแสดงกรรมสิทธิ์ เช่น
ที่สาธารณประโยชน์ ที่ดินที่ทางราชการหวงห้าม เป็นต้น การกระทำดังกล่าวนี้ย่อมก่อให้เกิด
เกิดความเสียหายแก่ราชการและสาธารณชน และเป็นการขัดต่อกฎหมายและระเบียบแบบแผน
ในราชการ ส่วนผู้ที่มาขอจับจองหรือขอรับหนังสือสำคัญแสดงกรรมสิทธิ์มิได้เสียไป
ประการใด จึงขอขอความเข้าใจให้ปฏิบัติดังต่อไปนี้ :-

๑. การจับจองที่ดิน ที่ดินที่ควรอนุญาตให้จับจอง ต้องเป็นที่ดินอันเป็นสาธารณ
สมบัติของแผ่นดิน ตามความในมาตรา ๑๓๐๔ (๑) แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ได้
ที่ดินรกร้างว่างเปล่า และที่ดินป่านวนดิน หรือทอดทิ้งหรือตกกลับมาเป็นของแผ่นดินโดยประการ
อื่นตามกฎหมายที่ดิน.

๒. การออกหนังสือสำคัญแสดงกรรมสิทธิ์ที่ดิน ที่ดินที่ควรออกหนังสือสำคัญ
แสดงกรรมสิทธิ์ที่ดินได้ ต้องเป็นที่ดินที่ตกเป็นของบุคคลโดยชอบด้วยกฎหมาย และเจ้าของที่ดิน
ได้ใช้หรือทำประโยชน์แล้วโดยสุจริต เช่นทำเป็นที่นา ที่สวน ที่ปลูกบ้าน หรือที่ดินในบริเวณ
หมู่บ้านหรือในเมือง อันมีประโยชน์อยู่แล้วโดยสภาพและที่ตั้งของที่ดิน.

ส่วนที่ดินอันไม่อยู่ในลักษณะที่จะพึงอนุญาตให้จับจอง หรือออกหนังสือสำคัญ
แสดงกรรมสิทธิ์ได้นั้น ได้แก่ที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน อันอยู่ในลักษณะ เป็นประเภท
ที่หวงห้ามเพื่อการสาธารณประโยชน์ หรือประโยชน์ร่วมกัน เช่น ห้วย หนอง คลอง บึง บ้าง
แม่น้ำ ฝายชลิ่ง ทางน้ำ ทางหลวง ทะเลสาบ หรือที่ดินที่ใช้เพื่อประโยชน์แก่ราชการแผ่นดิน
โดยเฉพาะ เช่น ที่ป่า และโรงทหาร ที่ตั้งสำนักราชการบ้านเมือง เป็นต้น หรือแบบสภาพที่ดิน
จะไม่ให้หลักฐานปรากฏแจ้งชัดว่า เป็นที่ประเภทหวงห้ามดังกล่าวก็ดี หากมีกรณีเป็นที่สงสัยว่าจะ
เป็นที่ประเภทหวงห้าม ก็ต้องปฏิบัติตามความในพระราชบัญญัติการออกโฉนดที่ดิน ร.ศ. ๑๒๔
มาตรา ๓ (๒) โดยสอบถามผู้ว่าราชการจังหวัด หรือเจ้าหน้าที่ที่เห็นว่าควร เป็นผู้ดูแลรักษา
ที่ดินนั้นให้มีความแน่ชัดเสียก่อน เมื่อได้สอบสวนเป็นอันหมดปัญหาแล้ว จึงพิจารณาว่า
/การต่อไป

การต่อไปตามนัยที่กล่าวข้างต้น

ฉะนั้น จึงเรียนมาเพื่อขอได้โปรดสั่งกำกับเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องในการนี้
ให้พิจารณาปฏิบัติตามกฎหมาย คำสั่ง และระเบียบวิธีการดังกล่าวโดยเคร่งครัด หาก
ปรากฏมีการกระทำเช่นนี้เกิดขึ้น ขอให้พิจารณาโทษทางวินัยแก่เจ้าหน้าที่นั้น ๆ แล้วแต่
กรณีในสถานหนักต่อไป.

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ) รามราชภักดี

(พระยารามราชภักดี)

ปลัดกระทรวงมหาดไทย.

กรมที่ดิน

สำเนาอันถูกต้อง

พลเอกเกรียงไกร

(ขุนนิติธรรมทัต เบียนบุรี)

หัวหน้ากองหนังสือสำคัญ ลงนามแทน
อธิบดีกรมที่ดิน.

โสภณ. คัด/แทน

1๕4๐ กท.

ได้รับรับทราบ 11/50.

ท.ก.

วิกรมก.เสว.

ท. พระพร.

ท. สมมุติ.

ท. หอเจ้าเสว.

ท. สมมุติ.

30 ก.ค.52

30 ก.ค. 97

30.9.97

การต่อไปตามนัยที่กล่าวข้างต้น

ฉะนั้น จึงเรียนมาเพื่อขอได้โปรดสั่งกำกับเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องในการนี้
ให้พิจารณาปฏิบัติตามกฎหมาย คำสั่ง และระเบียบวิธีการดังกล่าวโดยเคร่งครัด หาก
ปรากฏมีการกระทำเช่นนี้เกิดขึ้น ขอให้พิจารณาโทษทางวินัยแก่เจ้าหน้าที่นั้น ๆ แล้วแต่
กรณีในสถานหนักต่อไป.

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ) รามราชภักดี

(พระยารามราชภักดี)

ปลัดกระทรวงมหาดไทย.

กรมที่ดิน

สำเนาอันถูกต้อง

พลเอกเกรียงศักดิ์

(ขุนนิติธรรมทัต เบียนบุรี)

หัวหน้ากองหนังสือสำคัญ ลงนามแทน
อธิบดีกรมที่ดิน.

โสภณ. คัด/แทน

1๕4๐ กท.

ได้รับรับทราบ 11/50.

ท.ก.

วิกรมก.เสว.

ท. พระพร.

ท. สมมุติ.

ท. พล.เสว.

ท. สมมุติ.

30 ก.ค.52

หม่อมราชวงศ์

30.9.97

30 ก.ค. 97